

Bouwen aan een gemeenschap. Prijs Wivina Demeester voor Excellent Bouwheerschap 2019

Met de Prijs Wivina Demeester mikt de Vlaamse Bouwmeester op bevolgen opdrachtgevers. Niet een gebouw wordt gelauwerd, maar een proces. De prijs wil bouwheren belonen die voor kwaliteit gaan, met een doordachte aanpak en zin voor vernieuwing, zowel in het formuleren van een opdracht, in het proces dat wordt gevoerd, als in het uiteindelijke resultaat dat die ambities ook waarmaakt. In drie categorieën wordt naar goede voorbeelden gezocht: Masterplan, Architectuur en Kunst in Opdracht.

Ruimte maken voor ontmoeting

In de inkomhal van het kinderdagverblijf De Zonnebloem in Mechelen, de laureaat in de categorie Kunst in Opdracht, hangt een grote cirkelvormige spiegel. De spiegel hangt op een cruciale plek, tussen de inkomhal en de deur naar de kribbe. Bij de spiegel hoort een interactief geluidslandschap dat reageert op de aanwezigheid van bezoekers. Elke passage wordt dus niet alleen weerspiegeld, maar ook gecapteerd door een sensor die de geluiden willekeurig aanstuurt. De uiteenlopende klanken scheppen verwarring, maar ook schoonheid. Ze lijken te verwijzen naar de verschillende thuistalen van de kinderen en hun ouders. Elk moment waarop een kindje wordt afgezet of opgehaald, is er aanleiding voor een nieuw klankspel, als een korte toevallige babbel in de gang.

De uitbater van het kinderdagverblijf, vzw Emmaüs, is wat kunstintegratie betreft niet aan zijn proefstuk toe. Bezieler Luc Pelgrims integreerde op de campus van het Psychiatrisch Ziekenhuis in Duffel reeds meerdere geslaagde kunstprojecten

en lanceerde er zelfs een kunsttriennale. Ook hier in Mechelen is een voorbeeldig parcours afgelegd onder begeleiding van gewaardeerde experts. Het resultaat is een kunstopdracht die een daadwerkelijke impact heeft op de ruimte en het gebruik van de kribbe, en die de directie met trots en enthousiasme heeft omarmd.

Het kunstwerk, *Untitled (prelude)* van Lotte Van den Audenaeren, is onopvallend aanwezig. Het prikkelt de zintuigen en roept frictie en verwondering op. De spiegel vormt een podium waarop de ontwikkeling van het kind kan worden gadeslagen, geïnspireerd door het moment waarop het zichzelf, rond de leeftijd van zes maanden, herkent in de reflectie. Maar de spiegel verbreedt ook de ruimte, en mogelijk het denken. Het werk benadrukt het moment tussen binnen en buiten, tussen wat eigen en wat anders is. Er ontstaat een gedeelde plek van herkenning voor de gemeenschap van peuters en ouders, een plek waar afscheid wordt genomen en waar mensen elkaar ontmoeten.

Onbestemde vierkante meters

In die ruimte, tussen wat binnen en wat buiten is, ligt ook de kracht van de genomineerde projecten in de categorie *Architectuur*. KARUS, Huis Perrekes en Sint-Monica zijn alle drie zorginstellingen met aandacht voor wat letterlijk en figuurlijk buiten de eigen perimeter ligt. Ontmoeting en uitwisseling spelen er een cruciale rol in het opbouwen van een zorggemeenschap die een plaats heeft in de maatschappij. Terwijl de 'vermaatschappelijking van de zorg' vooral een algemene taakverwarring lijkt teweeg te brengen, nemen deze drie opdracht-

Het kunstwerk *Untitled (prelude)* van Lotte Van den Audenaeren in de inkomhal van het kinderdagverblijf De Zonnebloem in Mechelen. © Johan Meerbergen

Kanunnik Triest Plein, Melle. Het gebouw wordt een plein dat de wereld binnenbrengt op de zorgcampus. © Filip Dujardin

gevers hun verantwoordelijkheid met kracht en gedrevenheid op. Ze bouwen een solide zorgomgeving uit die actief contact zoekt met de buitenwereld. De basis daarvan wordt gelegd in een traject dat een bredere ontwikkelingsvisie uittekent, samen met een grote groep van betrokkenen. Deze opdrachtgevers durven fundamentele vragen te stellen in tijden van onzekerheid en schuwen daarbij het experiment niet.

Bij zijn aantreden als de nieuwe algemeen directeur van de psychiatrische instelling Caritas in Melle, intussen KARUS, werd Herman Roose geconfronteerd met een half afgebroken gebouw op een historische zorgcampus met paviljoenen. Het was er de gewoonte om het erfgoed systematisch af te breken en te vervangen door nieuwbouw, mede gemotiveerd vanuit de veronderstelling dat oude infrastructuur niet rijmt met hedendaagse normen, en vanuit een regelgeving die renovaties subsidieert aan 75% van een nieuwbouwbudget. Die logica stelt Roose in vraag. Hij contacteert het architecturaal onderzoeksbureau BAVO om een ruimtelijke visie te helpen ontwikkelen voor de hele campus, en zet daarmee een uitzonderlijk proces in gang.

BAVO stelt voor om via verscheidene workshops met artsen, directie, personeel en patiënten na te denken over het gebruik en de mogelijkheden van de monumentale gebouwen op de site. Al snel blijkt dat de afbraak van het Sint-Jozefgebouw – die stilligt wegens de ontdekking van asbest – vooral door de patiënten in vraag wordt gesteld. Er ontstaat een draagvlak voor een alternatieve toekomst voor de halve ruïne en er wordt radicaal van koers veranderd: het resterende sloopbudget wordt investeringskapitaal om in de restanten van het gebouw een 'monumentale buitenruimte' in te richten. Aan drie ontwerp bureaus wordt een voorzet gevraagd.

Architecten de vylder vinck taillieu overtuigen met het strafste voorstel. Ze willen het gebouw in zijn actuele toestand bewaren, het hier en daar openbreken en een aantal elementen toevoegen die het inzetbaar maken voor allerlei gebruik: een betonnen tribune, een aantal serres en een open haard. Het gebouw krijgt een nieuwe naam, Kanunnik Triest Plein, en wordt een tussenruimte – niet buiten, niet binnen – waar van alles mogelijk is: een sigaret roken,

een concert organiseren, therapie sessies houden, een vuurtje stoken. De ruimte is er voortdurend onaf, en steeds in verandering. In een sector waar publieke middelen strikt zijn begroot volgens oppervlaktes en programma, ging KARUS bewust op zoek naar een overschot aan ruimte die zich ten dienste kan stellen van patiënten, personeel en bezoekers. De transformatie van het Sint-Jozefgebouw zorgde voor een heuse cultuuromslag in de omgang met de bestaande campus. Zo werd een ander te slopen paviljoen, Lente, samen met de campusgemeenschap gerenoveerd en heringericht voor de afdeling psychozorg. Het Kanunnik Triest Plein is intussen niet enkel door de lokale gemeenschap, maar ook door de internationale architectuurgemeenschap in de armen gesloten. Het gebouw werd een plein dat de wereld binnenbracht op de zorgcampus.

Een huis met een open tuin

In Huis Perrekes in Oosterlo, Geel, ligt een weldoordacht masterplan aan de basis van een uitzonderlijke woon- en zorgomgeving. Sinds meer dan dertig jaar biedt de vzw Huis Perrekes begeleid wonen aan voor mensen met dementie, met een sterke nadruk op lokale inbedding en kleinschaligheid. De woonhuizen van de vzw, goed voor telkens vijftien bewoners, staan in een doodgewone straat in een doodgewoon dorp. In 2011 wordt het plan opgevat om uit te breiden met een zorgpension en een kinderkribbe. Samen met personeel, families, bestuursleden, dorpsbewoners en overheidsinstanties wordt onder begeleiding van Ester Goris een concept uitgewerkt voor de verdere ruimtelijke ontwikkeling: een centraal park van tuinen waarin de nieuwe en oude gebouwen een plaats krijgen. Een concrete ontwerp-opdracht wordt via de Open Oproep gegund aan Nu architectuuratelier.

Het plan neemt echter een nieuwe wending als de dokterswoning aan de overkant van de straat te koop komt te staan. De bouwheer beslist de villa aan te schaffen en grondig te verbouwen. Er komen drie gastenkamers voor familie, studiebezoeken of artistieke residenties, en twee kleine appartementen voor begeleid wonen. Een uitbreiding van de villa herbergt tien kamers voor kortverblijf, een ruimte voor kinesitherapie, een dokterspraktijk,

Huis Perrekes in Oosterlo, begeleid wonen voor mensen met dementie. © Stijn Bollaert

een ruimte voor muziektherapie en een ontvangst- en vergaderruimte. Fragmenten van de oorspronkelijke burgerwoning worden strategisch geïntegreerd in een zorgomgeving met een uitzonderlijke herkenbaarheid en geborgenheid. Het echte pronkstuk van dit nieuwe huis is echter de grote tuin die opengesteld wordt voor de buurt. Een tuinpaviljoen met vleugelpiano versterkt het publieke karakter van de tuin en wordt geprogrammeerd met concerten, tentoonstellingen of andere culturele en educatieve evenementen. De tuin is het venster op de wereld waar elk huis nood aan heeft. Huis Perrekes zet in op de kracht van een vertrouwde woonomgeving, maar vermijdt tegelijkertijd het isolement. De typologie van de bestaande dokterswoning wordt een aanleiding om te experimenteren met andere woonvormen en het samenleven te verrijken.

Een plek voor vele gasten

Ook in De Drie Platanen in Oostende wordt de klassieke zorgomgeving opgeladen met een geruststellende dosis huiselijkheid. Het woonzorg- en dienstencentrum met 92 kamers voor ouderen, zes plaatsen voor kortverblijf en vijf assistentiewoningen, kreeg een heldere en functionele opbouw die op enkele goedgekozen plekken is doorspekt met verrassing en beleving. Een leefruimte met ruim dakterras, zichten naar het park, naar de zee, naar de binnenkoer, hoge plafonds, een fluwelen zithoek, een bocht in de gang, een keuken met inkiijk... Het plan maakt ruimte voor momenten van vertrouwde herkenning in de dagelijkse routine van de bewoners. Net als in Huis Perrekes wordt hier met durf geïnvesteerd in architectuur. Het resultaat is een gebouw met persoonlijkheid, een zeldzaamheid in een zorglandschap dat doorgaans kiest voor eenheidsworst en generieke architectuur-oplossingen.

De bouwheer van De Drie Platanen, vzw Sint-Monica, legde een lang en bijzonder traject af. Na de aankoop van de site met een uitgeleefd rusthuis, en met een zorgstrategisch plan onder de arm voor een stevige schaalvergroting, stelt de vzw zich in 2012 kandidaat voor de Piloottprojecten Zorg van de Vlaamse Bouwmeester. Het project haalt de shortlist van tien, maar wordt – net als Huis Perrekes – uiteindelijk niet geselecteerd. De kennismaking met het Team

Vlaams Bouwmeester bevalt echter, en ze beslissen om samen aan een projectdefinitie te schaven en vervolgens een ontwerper aan te stellen via de Open Oproep.

Intussen is een goede samenwerking ontstaan tussen vzw Sint-Monica en de stad Oostende. De site vormt immers een belangrijk puzzelstuk in de plannen voor het Groen Lint, de fietsroute rond Oostende die diverse landschappen met elkaar verbindt en structuur geeft aan de achterkanten van de stad. Sint-Monica stapt mee in het bredere verhaal van de stad en de gesprekken over de onteigening van een deel van de site leiden tot een gezamenlijke opdracht voor een masterplan, het Park De Nieuwe Koers.

Het masterplan omvat zowel de site van woonzorgcentrum De Drie Platanen, als een aansluitend parkgebied met volkstuintjes, een evenementenweide en een nieuwe sterrenwacht. Het wordt een van de opdrachten in de Meesterproef die de stad samen met de Vlaamse Bouwmeester in 2014 organiseert. Laureaat van de Meesterproef is Catherine Pyck, met een plan dat centraal op het terrein een weids natuurlandschap voorziet dat sporadisch wordt gemaaid voor evenementen. Door de sequentie van specifieke plekken, waarvan het woonzorgcentrum het publieke gezicht vormt, als een groot huis met een overmaatse achtertuin, loopt een fietspad. Het is er aangenaam fietsen.

De Open Oproep voor het woonzorgcentrum wordt gewonnen door Bovenbouw Architectuur met een ontwerp dat de ambities van het masterplan resoluut oppakt. Het Groen Lint loopt dwars door het gebouw heen en de opgetilde façade maakt vanaf de steenweg het zicht vrij naar het achtergelegen park. De drempel tot het gebouw zelf wordt door een genereuze programmatie bewust laag gehouden. Vijf burelen met een gezamenlijke wachtruimte worden verhuurd aan maatschappelijke dienst- en zorgverleners zoals een dokterspraktijk, een psycholoog of een dienstenchequebedrijf. Het restaurant kijkt uit op de volkstuintjes en is toegankelijk voor buurtbewoners en de passanten van het Groen Lint.

Bij de intense verschuivingen tussen de verschillende publieke en private sferen, werden ook drie tachtigjarige platanen van de straatkant naar de buurttuin achter het gebouw getrokken, honderd meter verder. Een spectaculaire geste die het gebouw

Woonzorgcentrum De Drie Platanen en Park De Nieuwe Koers in Oostende, met volkstuintjes, een evenementenweide en een nieuwe sterrenwacht. © Stijn Bollaert

Park Groot Schijn in Antwerpen kwam tot stand dankzij een bijzonder participatief ontwerp-proces, waarbij de stad de regie deels uit handen durfde te geven. © Sigrid Spinnox

meteen zijn nieuwe naam opleverde. De platanen stellen het wel, net als de nieuwe bewoners. Ze staan symbool voor deze nieuwe plek op de mentale kaart van de Oostendenaars, waar een begeesterde bouwheer meebouwt aan het sociale weefsel van een buurt en een essentiële schakel bleek binnen de ruimtelijke ambities van de stad. Een verdiende winnaar van de Prijs Wivina Demeester voor Architectuur, en een mooie nominatie voor de duurzame samenwerking tussen zorginstelling en stad in de categorie Masterplan.

Samen stad maken

Het masterplan Park De Nieuwe Koers toont ons hoe beleid en burgers samen aan de stad kunnen bouwen, en hoe verschillende noden en ambities in één ruimte kunnen samenvallen. De volkstuintjes animeren het woonzorgcentrum, maar zijn ook een meerwaarde voor de buurt. De evenementenweide kadert een stukje natuurlandschap, maar kan ook concerten opvangen die zelfs de schaal van de stad overstijgen. Het fietspad biedt ontspanning in het weekend, maar legt ook een belangrijke verbinding in de routine van elke dag. Als onderdeel van het Groen Lint geeft Park De Nieuwe Koers structuur aan de gebruiksruimte van de stad. Ook de overige nominaties in de categorie Masterplan, de parken Groot Schijn en Het Zeen, zijn deel van een groene onderbouw die de stedelijke ruimte vormgeeft en voedt. En dit zowel op de schaal van de stad, als op het lokale niveau van de buurt.

Park Groot Schijn is een 83 hectare grote bouwsteen van een groene corridor die, via het Rivierenhof, over Spoor Oost tot aan Park Spoor Noord en het Eilandje, tot diep in de Antwerpse binnenstad dringt. Het voormalige Ruggeveld-Boerlaar-Silsburg was lang een sterk versnipperde ruimte, ingepalmd door een amalgaam van gebruikers en functies. Volkstuintjes, sportclubs, jeugdverenigingen, woonwagens, natuurgebied, een ijsbaan en een skipiste hadden zich stelselmatig en eigenzinnig de plek toegeëigend. De verschillende gebruikers waren allerminst opgezet toen de stad in 2004 de nieuwe plannen voor hun speeltuin presenteerde. Het Bijzonder Plan van Aanleg, dat vooral de verbinding met Rivierenhof wilde versterken, werd weggestemd. Toen enkele jaren later ook een nieuw Ruimtelijk Uitvoeringsplan een golf

van protest teweegbracht, bleek de enige uitweg een volledige herstart met een heus cocreatietraject.

Dat traject werd begeleid door een ontwerpsteam met Maxwan, Karres en Brands, 1010 en Goudappel Coffeng, en aangestuurd door een participatiestuurgroep en een Algemene Vergadering die als breed overlegplatform diende voor buurtbewoners, gebruikers en stakeholders. Alle belangrijke ontwerpstappen werden op dit forum voorgelegd en samen met de stad en de gebruikers besproken. Stelselmatig werd het wederzijds vertrouwen opgebouwd in een bijzonder participatief ontwerpproces, waarbij de stad de regie deels uit handen durfde te geven. De uitkomst van dit proces was een nieuw park voor sport en recreatie, waarin niet alleen de open ruimte, maar ook de kleedkamers en de ambities worden gedeeld.

Het masterplan deelt het Park Groot Schijn op in kamers en voegen. De voegen vormen een padenstructuur die in noord-zuidelijke en oost-westelijke richting door het park loopt en de site met de omgeving verbindt via verschillende parkingangen. Daartussenin vormen de kamers de specifieke gebruiksruimtes van het park: verschillende sportkamers, een atletiekkamer, een jeugdkamer, een plek met volkstuintjes, een speelbos, een hondenschool en een woonwagenvak. Voor de realisatie van het masterplan werden verschillende deelopdrachten gegund aan een consortium van de ontwerpbureaus BUUR, Hosper, Bulk en Ara. Ook bij het uitwerken van de deelopdrachten werd het uitzonderlijke participatieproces aangehouden. Zowel de participatiestuurgroep als de Algemene Vergadering blijven tot op vandaag actief om het beheer van de site mee te voeren.

Over alle grenzen heen

Ook de derde nominatie binnen de categorie Masterplan, Park Het Zeen in Zaventem, is onderdeel van een grote landschappelijke structuur die het potentieel blootlegt van open ruimte om een essentiële bijdrage te leveren aan ons stedelijk weefsel. Groenruimte speelt een complexe ecologische en maatschappelijke rol in onze bebouwde omgeving. Ze geeft richting aan de stedelijke ruimte. Ze legt verbanden binnen het ecosysteem en houdt de waterhuishouding op orde. Ze biedt een gedeelde plek aan

mensen van alle lagen en leeftijden en bouwt aan het sociale weefsel van een wijk. Ze zorgt voor verbinding.

Die nood aan verbinding ligt aan de basis van het Openruimtenetwerk Woluwebekken, een landinrichtingsproject waarmee de Vlaamse Landmaatschappij een blauwgroen netwerk uitbouwt in de vallei van de Woluwe en haar zijbeken. Dat gebeurt via deelprojecten in Wezembeek-Oppem, Kraainem en Zaventem die zorgvuldig op elkaar zijn afgestemd en de grote schaal van de stadsregio Brussel koppelen aan de kleine schaal van kwaliteitsvol buurtgroen. Ze vergroten de waterbergingscapaciteit in het gebied, zorgen voor een betere toegankelijkheid, leggen ingekokerde beken bloot, ontharden, hebben aandacht voor waterkwaliteit, erfgoed, recreatie, biodiversiteit en ecologie. Als trekker van dit proces zet de Vlaamse Landmaatschappij in op het verbeteren van de leefomgeving voor bewoners, werknemers en recreanten, en het op elkaar afstemmen van verschillende overheidsinitiatieven, over de gemeente- en gewestgrenzen heen.

Om die brede ambities waar te maken, was er veelvuldig overleg met gemeentes, provincie, Vlaamse overheid, Brussels Gewest, middenveldorganisaties zoals Natuurpunt en de Boerenbond, Regionale Landschappen, actiegroepen en plaatselijke bewoners. Elk masterplan wordt lokaal afgetoetst en geïnspireerd, om zo goed mogelijk aan te sluiten op de kennis en noden van de omwonenden. In het Park Het Zeen werden zo vanuit de gesprekken met de buurt twee asfaltwegen uitgebroken om het park te vergroten. Eén overgedimensioneerde straat werd deels ingenomen door een wandelpad en een Finse piste tussen het groen. Een andere straat, die een sluiproute bediende door de naastgelegen verkaveling, werd geknipt en omgevormd tot een veilige fiets- en wandelverbinding door het park.

De aanpak van de Vlaamse Landmaatschappij begeistert. De gemeente Zaventem, die de eerste fase mee financierde, heeft intussen beslist om zelf het park verder uit te breiden met een tweede fase, gesteund door de Vlaamse Milieumaatschappij en het Agentschap Natuur en Bos. Ook de bewoners kijken intussen anders naar hun eigen woonomgeving. Ze leerden elkaar beter kennen tijdens het brede participatieproces en komen elkaar regelmatig tegen

in hun nieuwe buurtpark. Niet alleen de waterloop werd opengelegd in Park Het Zeen, ook de leefgemeenschap kreeg ademruimte tot diep in de omliggende wijken. De laureaat van de Prijs Wivina Demeester voor de categorie Masterplan koppelt een grootschalige planningsvisie aan intense lokale participatieprocessen, door verschillende beslissings- en beleidsniveaus heen. Zo bouwen we niet alleen aan een robuust en gediversifieerd landschap, maar ook aan een sterke en duurzame gemeenschap.

Stefan Devoldere is decaan van de faculteit Architectuur en Kunst van de Universiteit Hasselt. Hij was van 2011 tot 2015 adjunct Vlaams Bouwmeester en vervolgens waarnemend Bouwmeester tot 2016. Hij was voorzitter van de jury van de Prijs Wivina Demeester 2019. In de jury zetelden verder Lieve Van de Ginste (L.U.S.T. architecten), Jan Vermeulen (burgemeester van de stad Deinze) en Ulrike Lindmayr (Escautville).

Prijs Wivina Demeester 2019

Untitled (prelude), Kinderdagverblijf De Zonnebloem, Mechelen

Laureaat Prijs Wivina Demeester 2019 / Categorie: Kunst in Opdracht / Opdrachtgever: vzw Emmaüs / Kunstenaar: Lotte Van den Audenaeren

Kanunnik Triest Plein, Melle

Nominatie Prijs Wivina Demeester 2019 / Categorie: Architectuur / Opdrachtgever: vzw KARUS / Ontwerp: architecten de vylder vinck taillieu

Huis Perrekes, Geel

Nominatie Prijs Wivina Demeester 2019 / Categorie: Architectuur / Opdrachtgever: vzw Huis Perrekes / Ontwerp: NU architectuuratelier

Woonzorgcentrum De Drie Platanen, Oostende

Laureaat Prijs Wivina Demeester 2019 / Categorie: Architectuur / Opdrachtgever: vzw Sint-Monica / Ontwerp: Bovenbouw Architectuur

Park De Nieuwe Koers, Oostende

Nominatie Prijs Wivina Demeester 2019 / Categorie: Masterplan / Opdrachtgever: Stad Oostende en vzw Sint-Monica / Ontwerp: Catherine Pyck

Park Groot Schijn, Antwerpen

Nominatie Prijs Wivina Demeester 2019 / Categorie: Masterplan / Opdrachtgever: Stad Antwerpen / Ontwerp: Maxwan, Karres en Brands, 1010 en Goudappel Coffeng (masterplan); Buur-Hosper-Bulk-Ara (deelprojecten)

Park Het Zeen, Zaventem

Laureaat Prijs Wivina Demeester 2019 / Categorie: Masterplan / Opdrachtgever: Vlaamse Landmaatschappij / Ontwerp: Multidisciplinair team binnen de Vlaamse Landmaatschappij, onderdeel 'spelen' door BUUR i.s.m. SpeelsR

Park Het Zeen in Zaventem, een onderdeel van het Openruimtenetwerk Woluwebekken. Open en groene ruimte levert een essentiële bijdrage aan het ecosysteem, geeft richting aan de stedelijke ruimte en biedt een gedeelde plek aan mensen van alle lagen en leeftijden. © VLM

Untitled (prelude) van Lotte Van den Audenaeren vormt een podium waarop de ontwikkeling van het kind kan worden gadegeslagen, geïnspireerd door het moment waarop het zichzelf, rond de leeftijd van zes maanden, herkent in de reflectie van een spiegel. © Johan Meerbergen

Het Kanunnik Triest Plein vormt een tussenruimte – niet buiten, niet binnen – waar van alles mogelijk is: een sigaret roken, een concert organiseren, therapie sessies houden, een vuurtje stoken. De ruimte is er onaf en voortdurend in verandering. © Filip Dujardin

De Drie Platanen in Oostende is een gebouw met persoonlijkheid, een zeldzaamheid in een zorgsector die doorgaans kiest voor eenheidsworst en generieke architectuuro oplossingen. © Stijn Bollaert

Het echte pronkstuk van Huis Perrekes is de grote tuin die opengesteld wordt voor de buurt. De tuin is het venster op de wereld waar elk huis nood aan heeft. Huis Perrekes zet in op de kracht van een vertrouwde woonomgeving, maar vermijdt tegelijkertijd het isolement. © Stijn Bollaert

Prijs Wivina Demeester voor Excellent Bouwheerschap 2016

Op vrijdag 25 november 2016 werden in het Atelier Bouwmeester te Brussel de laureaten bekendgemaakt van de Prijs Wivina Demeester voor Excellent Bouwheerschap 2016. Voor de editie 2016 konden publieke opdrachtgevers zich kandidaat stellen in drie categorieën: Masterplan, Architectuur-opdracht en Kunst in Opdracht. In totaal werden 23 dossiers ingediend.

In de categorie Masterplan duidde de jury geen laureaat aan. In de categorie Architectuuropdracht nomineerde de jury drie bouwheren, waarvan twee laureaten. De prijs ging naar de Stad Diksmuide voor de renovatie van het stadhuis en de dienst toerisme en naar de Provincie West-Vlaanderen voor het Zwin Natuur Park. Een eervolle vermelding ging naar AG Vespa voor GATE15 in Antwerpen. In de categorie Kunst in Opdracht duidde de jury slechts één laureaat aan, de Gemeente Avelgem voor de artistieke transformatie van de kerk van Bossuit. De projecten tonen aan hoe publieke opdrachtgevers op een uitzonderlijke manier kunnen omgaan met complexe processen en hoe een uitgesproken visie daarbij hand in hand gaat met ontwerpende creativiteit.

De jury was samengesteld uit voorzitter Thérèse Legierse (directeur van De Nieuwe Opdrachtgevers), Oana Bogdan (architect en stedenbouwkundige, Bogdan & Van Broeck), Marc Martens (ir.-architect en ruimtelijk planner, bureau voor architectuur & planning) en Philippe Van Wesenbeeck (ruimtelijk planner en diensthoofd Dienst Stedenbouw en Ruimtelijke Planning van de Stad Gent).

Prijs Wivina Demeester 2016

GATE15, Antwerpen
Nominatie Prijs Wivina Demeester 2016 / Categorie: Architectuur / Opdrachtgever: AG VESPA / Ontwerp: BOB 361 architecten

Stadhuis en dienst toerisme, Diksmuide
Laureaat Prijs Wivina Demeester 2016 / Categorie: Architectuur / Opdrachtgever: Stad Diksmuide / Ontwerp: ONO – architectuur

Kerk Bossuit, Avelgem
Laureaat Prijs Wivina Demeester 2016 / Categorie: Kunst in Opdracht / Opdrachtgever: Gemeente Avelgem / Kunstenaar: Ellen Harvey i.s.m. Silégghem & Partners (architectuur) en Nino Tondat (terrazzovloer)

Natuurpark Zwin, Knokke-Heist
Laureaat Prijs Wivina Demeester 2016 / Categorie: Architectuur / Opdrachtgever: Provincie West-Vlaanderen / Ontwerp: Coussée & Goris architecten

GATE15 in Antwerpen, een huis waar studenten elkaar kunnen ontmoeten, samen kunnen studeren, werken of feesten.
© Stijn Bollaert

Het stadhuis van Diksmuide werd gerestaureerd en kreeg zijn grandeur van weleer terug. © Niels Donckers

De Britse kunstenaar Ellen Harvey transformeerde de oude Sint-Amelbergakerk in Avelgem tot een kunstwerk. De kerk doet dienst als publieke ruimte in open lucht. © Stijn Bollaert

Natuurpark het Zwin in Knokke-Heist kreeg een nieuw bezoekers- en kijkcentrum. De gebouwen brengen een connectie tot stand tussen architectuur, natuur en mens. © Niels Donckers

